

Aansporingen (3)

In deze studie wil ik proberen aan te tonen dat we Psalm 95:1-7 terugvinden in Hebreeën 3:6 en 3:14, omdat de verzen die in Hebreeën die hierna komen de rest van Psalm 95 volgen. Christus in 3:6 en 3:14 is dus niemand minder dan de HEERE, de grote God, de grote Koning van Psalm 95.

In de eerste plaats wil ik je de structuur van 3:6 – 4:1 weer even in herinnering brengen. Die vind je in zijn geheel aan het einde van dit hoofdstuk nog een keer. Houd hem erbij als je het betreffende gedeelte van hoofdstuk 3 en deze studie leest.

Gedeelte A begint in beide stukken met Christus.

‘Christus echter is getrouw over Zijn huis als Zoon. Zijn huis zijn wij als wij tenminste de vrijmoedigheid en de roem van de hoop tot het einde toe onwrikbaar vasthouden.’ (Heb. 3:6).

Dit loopt dus parallel met:

‘Want wij hebben deel aan Christus gekregen, als wij tenminste het beginsel van de vaste grond van het geloof tot het einde toe onwrikbaar vasthouden.’ (Heb. 3:14)

De overeenkomsten zijn duidelijk. ‘Als wij tenminste’, ‘onwrikbaar vasthouden’. ‘Zij huis zijn wij’ en ‘wij hebben deel aan Christus gekregen’. ‘De vrijmoedigheid en de roem van de hoop’ verklaard en wordt verklaard door ‘de vaste grond van het geloof’.

Waar ik nu niet al te veel op in zal gaan zijn de woordjes ‘tot het einde toe’, *mechri telos*. Het einde is verwant aan het werkwoord *teleo-oo*, waarvan we gezien hebben dat het zo veelvuldig voorkomt in Hebreeën en ‘volmaken’ betekent. ‘Tot het einde toe’ heeft hier inderdaad alles mee te maken. ‘Tot het einde toe’, tot de opstanding. In iets andere vorm, *achri telos*, vinden we de uitdrukking ook in Hebreeën 6:11.

‘Maar wij verlangen ernaar dat dat ieder van u dezelfde inzet toont, tot volle verzekerdheid van de hoop, TOT HET EINDE TOE, opdat u niet traag wordt, maar navolgers bent van hen die door het geloof en geduld de beloften beërven.’ (Heb. 6:11, 12).

Ik denk dat je wel ziet dat dit alles te maken heeft met de betekenis van *tele-oo* dat we bestudeerd hebben.

Terug naar Hebreeën 3:6 tot en met 4:1

We zien dat de verzen 7 tot en met 11 en 15 tot en met 19 het tweede deel van Psalm 95 heel getrouw volgen.

Psalm 95:7-11	Hebreeën 3:7-11
<p>Heden, indien u zijn stem hoort,</p> <p>verhard uw hart niet, zoals te Meriba, zoals in de dagen van Massa in de woestijn,</p> <p>daar stelden uw vaders Mij op de proef, daar beproefden zij Mij, hoewel zij Mijn werk zagen.</p> <p>Veertig jaar heb Ik gewalgd van dit geslacht; Ik heb gezegd: Zij zijn een volk met een dwalend hart, en zij kennen Mijn wegen niet.</p>	<p>Heden, indien u zijn stem hoort</p> <p>Verhard uw hart niet, zoals bij de verbittering, op de dag van de verzoeking in de woestijn.</p> <p>Daar hebben uw vaders Mij verzocht; zij hebben Mij op de proef gesteld en Mijn werken gezien,</p> <p>veertig jaren lang. Daarom ben Ik toornig geworden op dat geslacht en heb Ik gesproken: Altijd dwalen zij met hun harten zij hebben Mijn wegen niet gekend.</p>

Daarom heb Ik in Mijn toorn gezworen; Mijn rust zullen zij nooit binnengaan.	Daarom heb Ik in Mijn toorn gezworen: Mijn rust zullen zij niet binnengaan.
------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------

Het is niet te missen. Paulus gebruikt geheel Psalm 95 als een les voor de Hebreëen. Waar dit voor het eerste gedeelte van Hebreëen 3:7-4:1 geldt, geldt dit natuurlijk ook voor het tweede deel. Elk van deze twee stukken lopen immers parallel met elkaar.

Voor de volledigheid zal ik ook dit tweede deel naast Psalm 95 zetten.

Psalm 95:7-11	Hebreëen 3:15-19
<p>Heden, indien u zijn stem hoort,</p> <p>verhard uw hart niet, zoals te Meriba, zoals in de dagen van Massa in de woestijn,</p> <p>daar stelden uw vadersen Mij op de proef, daar beproefden zij Mij, hoewel zij Mijn werk zagen.</p> <p>Veertig jaar heb Ik gewalgd van dit geslacht; Ik heb gezegd: Zij zijn een volk met een dwalend hart, en zij kennen Mijn wegen niet.</p> <p>Daarom heb Ik in Mijn toorn gezworen; Mijn rust zullen zij nooit binnengaan.</p>	<p>Terwijl er wordt gezegd: Heden, als u Zijn stem hoort,</p> <p>verhard dan uw hart niet, zoals in de verbittering.</p> <p>Want hoewel sommigen die stem gehoord hadden, hebben zij Hem verbitterd, maar niet allen, die onder leiding van Mozes uit Egypte getrokken</p> <p>Op wie is Hij dan veertig jaar lang vertoornd geweest? Was het niet op hen die gezondigd hadden, van wie de lichamen gevallen zijn in de woestijn?</p> <p>En aan wie heeft Hij gezworen dat zij Zijn rust niet zouden binnengaan, dan hen die ongehoorzaam geweest waren?</p>

We merken hieruit op dat waar het eerste gedeelte min of meer een letterlijk citaat van de Psalm is, het tweede gedeelte

meer een toepassing is. Paulus werkt hiermee naar de aansporing van 4:1 toe.

Het zijn het dwalende hart van het volk en de weigering om de Heere te kennen, ondanks al Zijn werken aan hun betoond, die het volk buiten de rust van Kanaän hielden. Dit dient de Hebreëen aan wie Paulus schrijft tot voorbeeld.

Feitelijk sluit hij zich hier aan bij wat hij eerder schreef in 2:1-4.

‘Daarom moeten wij ons te meer houden aan wat door ons gehoord is, opdat wij niet op enig moment afdrijven. Want als het woord dat door engelen gesproken werd, al bindend was en elke overtreding en ongehoorzaamheid rechtvaardige vergelding ontving, hoe zullen wij dan ontvluchten, als wij zo’n grote zaligheid veronachtzamen, die in het begin door de Heere is verkondigd en die aan ons is bevestigd door hen die Hem gehoord hebben. God heeft er bovendien mede getuigenis aan gegeven door TEKENEN, WONDEREN en ALLERLEI KRACHTEN en GAVEN VAN DE HEILIGE GEEST, overeenkomstig Zijn wil.’ (Heb. 2:1-4).

Net als de Israëlieten in de woestijn hebben deze Hebreëen Gods werken gezien. Tekenen, wonderen en allerlei krachten en gaven van de Heilige Geest. Ook zij worden nu aangespoord: ‘verhard uw harten niet’ en houd vol tot het einde. Dat betekent: wees als Kaleb en Jozua. Zij hebben immers het beginsel van de vaste grond tot het einde toe vastgehouden. Zij hebben de vrijmoedigheid en de roem van de hoop vastgehouden. Zij behoorden tot hen die wandelden door het geloof dat een vaste grond is ‘van de dingen die men

hoopt en een bewijs van de zaken die men niet ziet.’ (Heb. 11:1).

Als Paulus nu in de verzen 7 tot en met 11 en 15 tot en met 19 helemaal Psalm 95 volgt. En als we zien hoe hij de verzen 6 en 14, dus de twee verzen waarin het over Christus en Zijn eigendom gaat, aan elkaar koppelt, zou hij bij deze twee verzen dan ook niet aan Psalm 95 hebben gedacht? Als hij ‘heden indien gij Zijn stem hoort’ en de rest van de Psalm laat volgen op Christus en Zijn huis en Zijn deel, zouden die verzen dan ook niet worden uitgelegd door het eerste deel van Psalm 95?

Wat ik met dit alles bedoel te zeggen. Psalm 95:1-7 worden gereflecteerd in Hebrëeën 3:6 en 4:1. In Psalm 95 worden ‘Zijn huis’ en ‘Zijn deel’ omschreven door vers 7.

‘Want Hij is onze God en wij zijn het volk van Zijn weide en de schapen van Zijn hand.’ (Ps. 95:7).

Het zijn andere woorden, maar het is dezelfde gedachten. Israël was door God gemaakt (vs. 6) en daarmee zijn zij Zijn deel en Zijn eigendom.

Aansporingen in Psalm 95

Ook in Psalm 95 komen we aansporingen tegen in de vorm van 'laten wij'. Zevenmaal zien we ze in de verzen 1 tot en met 6.

Kom

*Laten wij vrolijk zingen voor de HEERE,
laten wij juichen voor de Rots van ons heil.
Laten wij Zijn aangezicht tegemoet gaan met een loflied,
Laten wij voor Hem juichen met Psalmen.*

'want [...]'

Kom

*Laten wij ons neerbuigen en
Laten wij ons neerbukken
Laten wij knielen voor de HEERE, Die ons gemaakt heeft.*

Want [...].

De reden voor deze aansporingen volgen op het woordje 'want'.

*'WANT de HEERE is een groot God, ja een groot Koning
boven alle goden. In Zijn hand zijn de diepste plaatsen
van de aarde en de toppen van de bergen zijn van Hem.
Van Hem is ook de zee, want Hij heeft haar gemaakt,
Zijn handen hebben het droge gevormd.'*

*'WANT Hij is onze God [Die ons gemaakt heeft] en wij
zijn het volk van Zijn weide en de schapen van Zijn
hand.'*

Het eerste 'want' handelt over de schepping en leidt ons terug naar Genesis 1.

Het tweede 'want' handelt over de schepping van Israël en voert ons terug naar de belofte aan Abraham, Izaäk en Jakob.

En daarbij denken we altijd aan de nieuwe schepping, hoe God leven voortbrengt uit de doden.

Wie is de HEERE? Wie is die grote Koning boven alle goden. Wiens hand is dat die alle dingen, zowel de zee als het droge heeft gemaakt?

Het is de Zoon van Wie Paulus in Hebreeën 1:3 zegt dat Hij alle dingen draagt door Zijn krachtig Woord.

Wie is het Die Israël, het nieuwe volk, heeft voortgebracht, het volk dat zich noemt 'de schapen van Zijn hand'?

Het is opnieuw de Zoon, de Eerstgeborene, van Wie Paulus in Hebreeën 1:6 zegt dat Hij Hem opnieuw in de wereld inbrengt (door opstanding uit doden). Zie je het verband met Hebreeën 13: 20?

'De God nu van de vrede, Die DE GROTE HERDER van de SCHAPEN, onze Heere Jezus Christus, UIT DE DODEN HEEFT TERUGGEBRACHT, op grond van het bloed van het eeuwig verbond, moge u toerusten tot elk goed werk om Zijn wil te doen en in uw erken wat in Zijn ogen welbehaaglijk is, door Jezus Christus.' (Heb. 13:20, 21).

Wat bedoel ik met dit alles te zeggen?

Paulus leidt zijn vermaning in 4:1 geheel en al in met Psalm 95. In Zijn gedachten is 'Christus' in de verzen 6 en 14 van hoofdstuk 3 Een en Dezelfde als de HEERE, de grote Koning en schepper van hemel en aarde en de schepper van Israël, de schapen van Zijn weide.

DAAROM: 'Heden, indien u Zijn stem hoort' en dan volgt de rest van Psalm 95.

Dan zijn we eindelijk klaar om 4:1 te onderzoeken en wellicht (beter) te begrijpen.

*'Laten wij er dan beducht voor zijn dat iemand van u ooit schijnt achter te blijven, terwijl de belofte om in Zijn rust binnen te gaan nog van kracht is.'*¹

Paulus waarschuwt de Hebreëen hun grote fout niet te herhalen. Hij vermaant hen om iedereen uit het volk mee te nemen en niemand achter te laten, ook degenen die op het punt staan om te keren en de rust (het land) te laten wat het is.

Conclusie

Het kan haast niet anders dan dat er onder de Hebreëen aan wie Paulus schrijft de aanvechting bestond om onder de druk te bezwijken. Dat kunnen we ook uit andere delen van Hebreëen wel opmaken. Paulus acht dit niet minder ernstig dan dat de Israëlieten het nalieten om door geloof het beloofde land in te trekken en zo het beste te missen. Feitelijk was de verlossing uit Egypte voor hen die in de woestijn stierven voor niets geweest, waar het Gods plan aanging. Zo keek Paulus naar de gelovigen uit de Hebreëen. Als zij nu afhaakten, zou hun leven en het lijden dat zij hadden meegemaakt vanwege hun geloof geen enkel doel hebben gehad.

¹ Iets letterlijker en woord voor woord staat er: *Laten wij dan vrezen niet ooit nagelaten zijnde de belofte van in Zijn rust in te gaan iemand van u schijnt achtergebleven te zijn.*

Structuur van Hebreëën 3:6-4:1

- A 3:6 Christus is getrouw over Zijn huis als Zoon. Zijn huis zijn wij, als wij tenminste de vrijmoedigheid en de roem van de hoop tot het einde toe onwrikbaar vasthouden.
- B 3:7, 8 Heden, indien u Zijn stem hoort, verhard dan uw hart niet,
- C 3:8 zoals bij de verbittering, op de dag van de verzoeking in de woestijn,
- D 3:9 Daar hebben uw vaders Mij verzocht; zij hebben Mij op de proef gesteld en Mijn werken gezien, veertig jaren lang.
- E 3:10 Daarom ben Ik toornig geworden op dat geslacht en heb gesproken: Altijd dwalen zij met hun hart en zij hebben Mijn wegen niet gekend.
- F 3:11 Daarom heb Ik in Mijn toorn gezworen: Mijn rust zullen zij niet binnengaan.
- G 3:12 Zie erop toe broeders, dat er nooit in iemand van u een verdorven hart zal zijn vol ongeloof om daardoor avallig te worden van de levende God; maar vermaan elkaar elke dag, zolang het heden genaamd wordt, opdat niemand van verhard wordt door de verleiding van de zonde.
- A 3:14 Want wij hebben deel aan Christus gekregen, als wij tenminste het beginsel van de vaste grond van het geloof tot het einde toe onwrikbaar vasthouden.
- B 3:15 Terwijl er wordt gezegd: Heden, als u Zijn stem hoort, verhard uw hart niet,
- C 3:15 zoals in de verbittering
- D 3:16, 17 Want hoewel sommigen die stem gehoord hadden, hebben zij Hem verbitterd, maar niet allen die onder leiding van Mozes uit Egypte waren uitgetrokken. Op wie is Hij veertig jaren lang vertoornd geweest?
- E 3:17 Was het niet op hen, wie gezondigd hadden, van wie de lichamen gevallen zijn in de woestijn?
- F 3:18 En aan wie heeft Hij gezworen dat zij Zijn rust niet zouden binnengaan, dan aan hen die ongehoorzaam geweest waren? Zo zien wij dat zij niet konden ingaan vanwege hun ongeloof.
- G 4:1 Laten wij er dan beducht voor zijn dat iemand van u ooit schijnt achter te blijven, terwijl de belofte om in Zijn rust binnen te gaan nog van kracht is.